

کولی ها و زندگی انگلوارشان در تاریخ معاصر ایران

۵ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۳:۳۶

یکی از گروه های اجتماعی که به تدریج و در طول تاریخ معاصر ایران ماهیت خود را از دست دادند و دچار دگرگونی های اساسی شده اند، کولی ها هستند. گروهی که امروزه تعداد آنها به حداقل ممکن رسیده و به علاوه آنکه از بدی ها و معایب اخلاقی شان بسیار بسیار گفته می شود. اما شاید ذکر این نکته جالب توجه باشد که به حاشیه رفتن و تحولات ماهیتی این گروه ناشی از سیاست های دوره پهلوی اول و دوم است.

جوان و تاریخ- سبک زندگی

یکی از گروه های اجتماعی که به تدریج و در طول تاریخ معاصر ایران ماهیت خود را از دست دادند و دچار دگرگونی های اساسی شده اند، کولی ها هستند. گروهی که امروزه تعداد آنها به حداقل ممکن رسیده و به علاوه آنکه از بدی ها و معایب اخلاقی شان بسیار بسیار گفته می شود. اما شاید ذکر این نکته جالب توجه باشد که به حاشیه رفتن و تحولات ماهیتی این گروه ناشی از سیاست های دوره پهلوی اول و دوم است. عبارات زیر ضمن نشان دادن این نکته، نتیجه تحولاتی را که در آنها رخ داد را نیز باز می نمایاند:

«کولی های ایران که حیاتشان از دیرباز با عشایر پیوند خورده است با سیاست اسکان ۱۳۰۰-۱۳۰۲، و اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۱، که سبب تخت قاپو شدن عشایر گردید، حیات کولی ها در ایران نیز دستخوش تحول عمیقی گردید به نحوی که اینان از تولیدکنندگان به مصرف کننده تبدیل شدند و اغلب از طریق زندگی انگلی یعنی گدایی، دزدی، فال گیری و یا معاملات نامشروع و قاچاق زندگی می کنند. نقش هر یک از اعضای یک خانواده کولی، دقیقا با شرایط سنی و قدرت جسمانی آن رابطه دارد. کولی ها از نوزادان و فرزندان خود همه گونه استفاده می کنند. نوزاد یا بچه و کودک عامل مهمی در تحریک احساسات و عواطف مردم، جهت جلب کمک به آنان می باشد. زنان کولی در شرایط مختلف دست به هر کاری می زنند و برای بدست آوردن پول و یا لقمه نانی به هیچ اصل اخلاقی پایبند نیستند و ارزش های اجتماعی برایشان معنایی ندارد. این فرهنگ انگلی و ضد اجتماعی، چنان در روح و رفتار این محرومان رسوخ کرده که از این شیوه لذت می برند و آن را امتیازی برای خود می شمارند. گویی هر چقدر عمل آن ها ضد اجتماعی تر باشد احساس غرور بیشتری دارند، به همین دلیل است که در طول تاریخ کولی ها هرگز مورد پذیرش عشایر قرار نگرفته و همیشه ناچار بودند در طول مسیر بیلاق و قشلاق ایلات نه با آن ها بلکه با حفظ فاصله روزگار بگذرانند. به همین دلیل عشایر آن ها را «غربتی» خطاب می کنند که مفهومی تحقیر آمیز دارد. اینان در شهر روستا نیز مورد پذیرش جامعه قرار نمی گیرند و مردم با سوظن به آنان نگاه می کنند.»^۱

البته باید توجه داشت کولی ها اقشاری مختص ایران نیستند؛ تقریبا در همه سرزمین ها گروه هایی از مردم بی خانمان هستند که برای گذران زندگی و بدست آوردن حداقلی به عنوان لقمه نان تن به هر کاری می دهند. از همین روست که از اینچنین پدیده ای هم در شهرها و هم روستاها می توان سراغ گرفت. بیش از همه سوء استفاده برخی افراد و یا دلسوزی عموم مردم است که باعث می شود تا آنها به گذران زندگی شان به همان نحو ادامه دهند.

پی نوشت ها:

۱- عزت الله نوذری، تاریخ اجتماعی ایران: از مشروطیت تا انقلاب اسلامی، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۹۳، صص ۳۸۰-۳۸۱.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۲۱۳۴/کولی-انگلواریشان-زندگی-کولی/۲۲۱۳۴>